

# KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom  
„Koroški Slovenec“,  
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26/I.  
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:  
Pol. in gosp. društvo  
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26/I.

List

za politiko, gospodarstvo  
in prosveto

Izhaja vsako sredo.

Stane četrletno: K 10.000

Za Jugoslavijo  
četrletno: Din. 25.

Posamezna številka 1000 kron

Leto IV.

Dunaj, 8. oktobra 1924.

Št. 41.

## Z velikovškega okraja.

Če prebiramo nemško koroško časopisje, najdemo nenavadno mnogo dopisov o dobro uspelih veseljah in prireditvah. Posebno o velikovškem okraju se je v teku letošnjega polletja obhajalo nenavadno mnogo veselja, s katerimi je združeno pijačevanje, ples in zapravljanje. Verjamemo, oficijelni del veselice je strogo resen in slovesen, a ljudje komaj čakajo, da je to končano, potem drvi vse v ostilne, kjer jih čaka pijača in godci.

Vrsti se ena veselica za drugo, vsako nedeljo v drugem kraju. Vse te prireditve, najsi bodo plesi, izleti, „Liedertafel“, „Denkmalenthüllung“ itd., imajo vse eno in isto senčno stran, da ljudi navajajo k zapravljanju in lahkomisljenosti. Teh vrstic nam ne narekuje sovraštvo do Nemcev, temveč edino le gospodarski ozir. Iz gospodarskega stališča so mnogobrojne veselice ob času gospodarske krize in visokih davkov naravnost zločin za kmetijski in delavski stan, ker se milijoni krvavo potrebni za vsakdanje potrebščine, brezmiselno zapravljajo. Za prireditelje, ki v sedanjih razmerah aranžirajo zabave in izvajajo iz ljudi denar, pomeni skrajno nevednost in lahkomisljenost ekonomičnega položaja.

Recimo, da se je 14. septembra v Velikovicu udeležilo slavnosti 4—6000 oseb. Povprečno računano, je zapravil vsak najmanj 10.000 kron, a smemo računati višje. Torej se je na edino tej slavnosti zapravilo najmanj 40—60 milijonov kron in za toliko se je zmanjšalo ljudsko premoženje, ne všteti izgubo časa pri delu. Mnogo jih je namreč, ki se vrnejo raz veselice šele v pondeljek enkrat, popolnoma nezmožni za delo in narede „plavega“. In to ob letošnjem deževnem letu, ko mora kmet izrabiti vsako lepo uro, da more spraviti žetev pod streho!

Vzemimo samo par slučajev iz kmetijskega življenja. Pameten in varčen gospodar ve, da je dandanes trda za denar. Lahkomisljeni sin zahteva od očeta denar, da more iti tja in tja na godce in zabavo, češ, saj delam zato pri hiši. Očetu gre trda za denar in ne more dati sinu toliko, kot zahteva. Sin si pomaga sam in izmakne skrivaj berenj žita in ga proda za slepo ceno prekupčevalcu, da ima le denar za veselico. Posledica je, da nastane doma kreg in prepir, sin zapusti dom in gre v mesto. Veseljačenje je ugrabilo kmetu delavno moč.

Drugi primer. Leto za letom se piše in priporoča, naj kmetje intenzivnejše obdelujejo polja, naj izrabijo vsak košček zemlje, da se bo pridelalo v Avstriji več živeža. Pa pride človek skupaj z veleposestnikom in pokaže s prstom velike, krasne in rodovitne njive in pravi, vse to bom prihodnje leto zasejal s travo in izpremenil v travnike. Na vprašanje zakaj, odgovori, da ne more obdelovati, ker se ne rentira. Posli gredo vsako nedeljo na veselice, pridejo nazaj šele v pondeljek, nezmožni za delo in narede „plavega“, delo pa počiva.

Zato so prireditelji vseh zabav, najsibodo potem že navadni kmetijski „bali“ ali oficijelno „koroški“, največji škodljivci kmetijskega stanu in obstopi države bolj nevarni kot vsi takozvani iredentariji, ki še vedno strašijo v koroškem nemškem časopisju.

Inozemci, došli v Avstrijo, majojo z glavo, se nam čudijo in se smejejo, češ v Avstriji je večer pustni torek, živijo, kot bi imeli vsega dovolj.

Zapomnimo si: na veseljah in zabavah se nikdar niso vzgojili značajni in vplivni možje, na veseljah najdemo izključno lahkoživce, frazerje in filistre. Lahkoživi in zapravljivi narodi so izginili z površja zemlje, vztrajen, resen in varčen rod je pa obstal, postal imovit ter prišel do moči.

Ako je našim oblastim kaj na tem, da more kmetijski stan obstati, naj okrajna glavarstva brezobzirno odklonijo vse licence z veseljačenjem in plesom in naj ljudstvo navajajo k treznosti in varčnosti.

## Iz seje deželnega kulturnega sveta 19. sept.

Kmetijske šole.

V gospodinjstvo šolo v Celovcu se je zglašilo 50 deklet. Od teh se je moglo 26 sprejeti, 14 se jih je zaznamovalo za naprej. V Drauhofenu jih je prosilo 46, 26 se jih je moglo sprejeti, v Litzlhofu je bilo 70 prošelj, 27 se jih je sprejelo v internat, 12 gojenk od zunaj obiskuje šolo. Za kmetijsko šolo v Celovec se je javilo 90 prosilcev, 30 se jih je sprejelo za internat, 10 jih bo hodilo samo v šolo. Za Tanzenberg je bilo 25 prošelj, za Wolfsberg in Hoprijana se jih je le malo zglašilo.

Iz teh števil se vidi, koliko pomena polagajo Nemci na pravilno kmetijsko izobrazbo. Za nas Slovence se pa nikakor ni skrbelo, ker nikjer ni nobenega slovenskega pouka. Šola pri Hoprijanu leži v slovenskem delu, a kaj nam pomaga, če se na slovenski jezik čisto nič ne ozira. Zato pa tudi naši ljudi do zavoda nimajo nobenega veselja in se zanj skoraj nihče ne zglašajo.

Krivični davki.

Težko je pravilno povedati, kako naj se merijo dohodki in davki; deželni kulturni svet je svojčas stavil davčni oblasti svoje predloge, ali davčna oblast se teh ne drži. Ljudje se še posebno pritožujejo, ker se jim često nalaga poseben pridobinski davek (Erwerbsteuer), ako so zraven kmečkega dela še tu ali tam z vožnjo kaj služili. V drugih deželah je davek

## PODLISTEK

Kovač Franc:

Zarota.

(Konec.)

„Vstopi, vsedi se in prigrizni, potem pa povej,“ pravi gospodar in mu naliže kupo vina. „Habsburžani nas hočejo zaslužiti,“ vzklikne Ulrih in izpraznivi kupo v enem dušku, jo postavi trdo na hrastovo mizo.

„Ne pustimo se,“ vzklikne Soneški in udari s pestjo po mizi, Rajneški pa, znan kot neodločen in boječ človek, obmolkne.

Ko se je Ulrih okrepečal, začne pripovedovati:

„Znano vam je, kako je bilo prej vse drugače, ko je bil Bernard vojvoda Koroški, ki je spoštoval naše pravice, dobro vedoč, da so nam zajamčene v starih pismih. Kakor veste, je cesar Henrik IV. dal Koroškim plemičem razne pravice, ker so ga naši dedje izdatno podpirali v boju zoper papeža Gregorja VII. Vsi vemo, samo takrat smo dolžni iti v boj, kadar je država v nevarnosti, ali če sovražnik napade cesarstvo, takrat smo dolžni prijeti za meč. Nikakor pa ni deželni knez upravičen zahtevati, da se zanj bojujemo, za njegove osebne koristi. Kakor prijetno je bilo za časa prejšnjih vojvod, a sedaj? Odkar vlada na Koroškem Ti-

rolec Majnhard, ali prav za prav Habsburžan Albreht, nam hoče odvzeti naše stare pravice. In mi naj krvavimo zanj, mi naj se bojujemo zanj v njegovih neprestanih bojih zoper Švicarje, Ogre in Čehe?“

„Nikdar in nikoli,“ krikneta oba h kratu Važenberžan in Soneški, neodločni Rajneški pa, kot bi preslišal, izpije kupo vina.

„O tem smo danes razpravljali v Št. Vidu s Koroško gospodo in sklenili, s silo braniti naše pravice. Najbrže se bomo udarili.“

„Jaz dam sto sulicarjev,“ pravi Soneški. „In jaz obljubim petdeset oklopnikov,“ pripozmi Važenerski.

„In ti?“ se obrne Važenberžan do Rajneškega in ga presunljivo pogleda.

„Jaz? Še ne vem, bom vso stvar še dobro premislil. Za enkrat, se še ne odločim na nobeno stran.“

Vitez Rajneški je bil človek male postave, nekoliko grbast, kozavega obličja ter udrtilih in bodečih oči. Kot roparski vitez je slovel daleč na okrog kot bogataš in skop človek.

„Tako? Sem si mislil, ti lakomnik in skopuh! Pa saj se gre tudi za tvojo korist. Znano ti je, da Habsburžani v svojih deželah ne trpijo roparskih vitezov. Saj ti je vendar znano, kaj se je zgodilo z Dürrensteinskim in tebi bi se tudi utegnilo pripetiti kaj podobnega.“

„No, pa postavim dvajset lahkih oborožen-  
cev.“

„Ha, ha, dvajset lahkih oboroženec! Kaj ne da, petdeset oklopnikov pa obdržiš v svojem roparskem gnezdu, da moreš mimu potujočim trgovcem lažje sleči srajco, če ne prostovoljno, pa s silo?“

„Tvoj gost sem, nikor me ne žali.“

„Gospoda, nikar se ne prepirajte, časi so resni in gre se za naše pravice,“ pravi ponužljivo Ulrih. „To sem vam hotel povedati, da veste, pri čem da ste in se pripravite. Pa mračni se že in meni se mudi domov. Na svidenje v boju!“

„Na svidenje, na svidenje,“ zaorita Važenberžan in Rajneški.

V spodnji grajski temnici, nad čigar vhomom je bil vzdignjen nagrobni rimski kamen z izklesanim genijem, držečim v roki povešeno, ugaslo bakljo, kot v znamenje, da redko kate-ri, ki je prestopil ta vrata, zagleda zopet beli dan, je Vitigov vklejen v verige pričakoval obsodbe. In drugo jutro sta Popo in Gero vstopila v temnico ter zaprla za seboj železna vrata. Na to so se slišali iz ječe pritajeni in obupni vzdih naraščujoči do presunljivih krikov ter divji krohot in smeh... In čez nekaj trenutkov je Vitigov bežal iz grada smrtno blede, oblit s krvjo, s porezanimi ušesi... Spremljevalo ga je krohotanje grajskih lovcev in pasje laianje.

menda zdatno lažji kakor na Koroškem. Deželni kulturni svet bo v svojem listu (Mitteilungen) objavil pouk, kako se naj polagajo davčni oblasti račun (Bekennntnis).

Iz Labudske doline prihajajo posebno zanimiva poročila: morebiti se ljudi tam znajo bolje braniti kakor pri nas. Kmet je pozimi vozil plohe. Zato mu je davkarija naložila 88.000 kron davka in ob enem 177.000 K kazni, ker ta davek, ki se mu ni nikoli predpisal, ni pravočasno vplačal (davek na blagovni promet — ko je plohe vozil!). Drug posestnik, poslanec, se je potrudil, da je za domačo vas dobil neko vožnjo, sam ni vozil, vozili so pa drugi, in zato mu je davkarija odmerila zaslužek 20 milijonov kron. Mož je dokazal, da je on pri tem zaslužil le 600.000 kron, davkarija mu je predpisala 886.000 K davka. Ravno tistemu je davkarija, ker ima še gostilno, dohodke odmerila na 130 milijonov. Potem je tam nek kmečki kovač, ki ima dve kravi: Temu je davkarija odmerila od zemljiške lasti 34, in od obrti 24 milijonov. Nekemu lesnemu trgovcu, ki je prodal vagon skorje za ceno 14 milijonov, je davkarija zaračunala 13 milijonov dobička.

Kulturni svet je potem sklenil, da se pošlje odposlaništvo k davčni oblasti. Izve se tudi, da je ministrstvo poslalo v Celovec višjega uradnika, ki naj te stvari pregleda. Zdi se nam pač, da imajo davčni uradniki od svojih organizacij naročilo, koliko mogoče spraviti davka iz kmetov in trgovcev. Ko potem postane državna bilanca aktivna, ko bo več dohodkov kakor stroškov, bojo mogli uradniki zopet od vlade kaj zahtevati, ko zdaj uvidevajo, da se tudi s štrajkom ne da nič iztisniti. Vse je organizirano, stan proti stanu, s tem je treba danes računati. Država seve na dolgo tako ne mora obstati. Kmetom pa le priporočamo: zapisujte vse natančno kar sprejmete in kar izplačate. Uradnih tiskovin ni treba, davčna oblast je zadovoljna z vsakim zapiskom. Poleg drugih dohodkov se pa seve v račun všteje tudi prehrana družine skozi vse leto. In to veliko nanese. Op. ur.)

#### Nova lovska postava.

Lovci želijo nove lovske postave, po kateri bi se stvar tako uredila:

1. Občina ne opravlja občinskega lova več sama, marveč se naredi poseben lovski odbor, kateremu predseduje župan.

2. Za nove love ne zadostuje več obseg 200 oral, treba je 500 hektarjev, to je približno štirikrat toliko.

3. Deželni vladi naj se da oblast, lovske dbe takospremeniti, da se doba skrajša na tri leta ali podaljša na 10 let.

4. Naj se naprej ne dovoljuje več, da občina izvaja lov na lasten račun po izvedencu.

5. Llovci naj bi dobili oblast, orožja posluževati se ne samo kedar je treba braniti se itd. To so želje, o katerih se bo še od raznih ljudi kaj povedalo.

#### Kmetijska bolniška blagajna.

Kmetijske bolniške blagajne so izgubile svojo postavno podlago, odkar je upravno sodišče izreklo, da je to zavarovanje deželna zadeva. Zdaj se bojo morale nanovo urediti. Ali kako? Nekateri sodijo, da bi se dala reč ceneje napraviti, ko bi to zavarovanje vzele v roko kmetijske zbornice, ki se bojo v kratkem povsod uvedle. Plačevalo pa bi se naj po čistem donesku zemlje in z davki vred. Tako bi se potrebovalo manj osebja.

Zavarovanje se podražuje od zdravnikov, ki ne pripuste, da bi blagajna nastavljal svojih zdravnikov. (Tale slavni zdravniki tudi niso pripustili, da se med blagajniške zdravnike sprejme Slovenec dr. Petek! Nanovo moramo pribiti, da je to socialen škandal, nič boljši kakor če v kaki tovarni socialni demokratije mečeje krščanske delavce iz delavnic.)

Čelo socialni demokratije priznavajo, da se ta zavarovalnica ne zdrži več, stroški so preveliki. Socialni demokratije po hočejo, da se to zavarovanje združi z vsemi drugimi in vse naj napravi država iz enega središča — Dunaja. Zavarovalnica se ima tudi boriti s švindlerji; odkar se je nastavljal nadzornik, se že veliko prihrani.

#### Živinoreja.

Premiirale se bojo letos samo plemenske krave, premiirale pa tudi plemenske kobile, ki to leto slučajno nimajo žrebeta. Za premiiranje določena svota bo večja ali manjša, kakor se prižene živine. Za melansko živino je na razpolaganje 50 milijonov, ravno toliko za belo živino, 10 milijonov za simendolsko (Velikovec). Pri kravah se bo gledalo na korist, koliko molze. Potrjevali se bojo zanaprej tudi junci, ki jih gospodar rabi za svoj hlev. V Celovcu se namerava napraviti urad, ki bi opazoval razne kužne živinske bolezni.

### List stane od 1. oktobra do 31. decembra za:

|                       |          |
|-----------------------|----------|
| Avstrijo . . . . .    | 10.000 K |
| Jugoslavijo . . . . . | 25 D     |
| Posamezna številka    | 1.000 K  |

#### Celovski zvon.

Dne 14. septembra so v Celovcu pri mestni župniji blagoslovili na najslovesnejši način nove zvonove. Blagoslovil jih je ob navzočnosti Celovčanov in raznih korporacij mil. g. knezoškof sam. Nas to blagoslovljanje ne zanima posebno. Saj smo imeli blagoslovljanja zvonov že skoro po vsel naših župnijah in podružnicah in ta blagoslovljanja smo opravili lepo, na način, da nas je bil gotovo Bog sam vesel. Pa neko posebnost imajo celovski zvonovi. Tam imajo zvon, takozvani domovinski zvon. Ta je največji izmed vseh zvonov, posvečen je onim, ki so padli v koroških bojih 1. 1919 — seveda samo Nemcem — nosi tudi njih imena in bo menda 10. oktobra prvič zapel. S tem zvonom bodo zvonili vsako leto 10. oktobra. Prav je, da se mrtvim zvonim in tudi mi nič nimamo proti temu. Sami radi zvonimo rajnim in žalostni glas zvona nas tolaži v bridkih urah in, kakor upamo, zvonim rajnim v novo, lepše življenje.

Nekih misli pa, nekaj spominov se ne moremo otresti in se nam vedno na novo vzbujajo in vzbudili se nam bodo prav gotovo tudi ko bo zapel 10. oktobra celovski zvon. Spominimo se žalostnih dnevo za naše cerkve, ko so se vršili „koroški boji“. To so bili dnevi, ko je plenila nemška vojaščina naše cerkve, ko se je odneslo toliko dragocene cerkvene obleke, kelihi, manštrance, ko se je Najsvetejše vrglo iz tabernakelja, ko se je namenoma streljalo na naše cerkve. Ko bi nemo zidovje cerkev v Selah, Boovljah, Št. Janžu, Št. Jakobu v Rožu, Šmihelu nad Pliberkom in drugod moglo govoriti, koliko obtožb bi znalo povedati poti vojaščini enega časa. Morda je tega ali onega izmed tistih, ki so plenili naše cerkve in skrunili Najsvetejše zadela tudi krogla druge vojske. In danes je njega ime zapisano na največjem celovških zvonov in njemu bo ta zvon pel vsako leto. Ne bo pel onim, ki so padli v svetovni vojni, tem pa, ki so zapustili tako slabe spomine na naših cerkvah, bo pel. No bron je pač potrpežljiv. Ako bi pa v istem času zazvonili z zvonovi tekozovane prejšnje A-cone — s starimi zvonovi, ne z onimi, ki smo jih šele pozneje dobili — morda bi bila med njimi in med celovškim zvonom vendar neka disharmonija. Stari zvonovi prejšnje A-cone bi vedeli govoriti in žalostno peti o marsikaj drugem kot o junaštvu. Prav je, da se proslavlja junake, nič nimamo proti temu, da se slavi one, ki so v dobri veri in z dovoljenimi sredstvi se bojevali — in so ob enem sami neoporečene preteklosti — kakor pravijo za Koroško; tudi nočemo mrtve soditi, sodil jih je Bog, ki je pravičen, pa z ozirom na božje rope in skrunjenje cerkva od strani gotovih ljudi — cerkev v Št. Janžu v Rožu je še danes kričeč zgled, — bi pričakovali več previdnosti, bi pričakovali, da bi se vsaj cerkveno predstojništvo mestne cerkve v Celovcu pridobilo gotovost, da se res nobeden izmed onih, katerih imena je danes brati na takozvani „Heimatglocke“, ni udeležil ropanja naših cerkv in da res nobeden izmed teh ni bil med onimi, ki so metali svete hostije po tleh. V nasprotnem slučaju bi spadala imena takih gotovo vse kam drugam kot na največji zvon cerkve.

Zapel bo celovski zvon, donel bo, vzbujal bo spomine, spomine, da so padli mladi ljudje — pri nas bo pa vzbujal tudi spomine, da so v onih dnevih ležale posvečene hostije po tleh naših cerkv — čeprav tega oni, ki so sprožili misel, da bi se napravil zvon „Heimatglocke“ nise mislili in najbrž tudi niso hoteli. To je drugo poglavje o „domovinskem zvonu“ in resnici na jubo naj pride tudi na dan.

### POLITIČNI PREGLED

**Avstrija.** Na zadnji seji narodne skupščine je dr. Seipel poročal o zasedanju Društva narodov v Ženevi in o uspehih, ki jih je dosegla avstrijska delegacija. Premleval je že znane stvari. Po kratki debati se je vzelo poročilo na znanje. Prihodnja seja bo 14. oktobra. Na tej seji se bo podaljšal in razširil zakon o družinskih dolgovih, ki je potekel 5. t. m. Zakon se razširi v toliko, da bo mogoče voditi pravde do 3. instance. Poskrbelo se bo tudi za varstvo mladoletnih. Sodišča bodo pozvala varuhe, da prijavijo svoje zahteve, ako imajo pravno podlago. — Železničarji so stavili zahtevo po zvišanju plače za 8 odstotkov. Generalno ravnanje je povišanje odklonilo, per so se dohodki skrčili. Potrebno bo celo zvišanje osebne tarife s 1. januarjem 1925 za nekoliko odstotkov. Vlak bo tedaj od Novega leta dalje zopet dražji.

**Jugoslavija.** Hrvati še niso bili sprejeti v vlado, ker so se pogajanja nekoliko zavlekla. Trdi pa se, da bodo imenovani novi ministri še pred zasedanjem narodne skupščine, ki se stane 11. t. m. — Jugoslovanska vlada je predložila Društvu narodov podatke o 20 vpadih, ki so jih izvršili Albanci. Po zadnjem vpadu Albancev so prešli Črnogorci čez mejo in pobrali vse naza; kar so Albanci prej odnesli. Vsled tega je albanska vlada protestirala. Zadeva se je mirnim potom poravnala.

**Občinske volitve v Celju** so se vršile dne 28. septembra. Narodni blok je dobil 600 glasov in 25 mandatov, socialisti 93 glasov in 1 mandat, socialno-gospodarski blok (nemškutarji in slov. ljudska stranka) 485 glasov in 7 mandatov. Ker se je združila SLS z Nemci, več pristašev te stranke ni šlo volit. Nemci so tedaj v „nemškem“ mestu Celje zelo slabo odrezali.

**Nemčija.** Nemški nacionalci zahtevajo, da se jih sprejme v vlado primerno njih številu in pomenu, ker so omogočili sprejetje londonske pogodbe ter hočejo tudi pri izvedbi z vsemi drugimi strankami sodelovati.

**Bolgarska.** Na dan prihajajo vesti, da so makedonstvujušči sklenili maščevati umor Todor Aleksandrova nad šefom države SHS. in še nekoliko vodilnih državnikov. Določili so se takoj morilci, ki imajo izvršiti umore določenih jugoslovanskih državnikov. — Makedonstvujušči so se zbrali v Petriču, da volijo naslednika Todoru Aleksandrovu. Skupščina pa se je razšla, ne da bi dosegla svoj namen, ker se navzoči niso mogli zediniti glede osebe. Kandidata sta bila general Protogerov in učitelj Adčev. Nekaj dni pozneje se je na seji v Sofiji določil za naslednika Karadžev. — Z bolgarske strani se sliši močno streljanje. Bolgari združujejo ob jugoslovanski meji močne oddelke. Ali za obrambo ali za vpad se ne ve.

**Sporazum med Italijo in Egiptom.** Med Italijo in Egiptom je prišlo do pogajanj radi nekaterih korektur meje v Tripolisu. Pogajanja se vršijo v Kairu. Italijani v prvi vrsti zahtevajo, da preprečijo egiptovske oblasti tihotapljenje orožja v Tripolis. Ob meji se je namreč razvilo silno živahno tihotapstvo z orožjem in strelivom, katerega kupujejo tripolitanska uporna plemena. Egiptovska vlada je pristala na to italijansko zahtevo, dočim je Italija dovolila nekatere mejne korekture v korist Egipta. Sporazum bo podpisan, ko se vrne Zaglul-paša iz Londona.

**Boji v Albaniji.** Po vestih iz Podgorice so v Albaniji ostri boji med pristaši današnje vlade in pristaši Ahmed bega na dnevnem redu. Ti boji zavzemajo že tolik obseg da je bila cesta med Lješem in Tirano pred dnevi ogrožena in je vsak trenutek pričakoviti, da bo presekana.

**Pred revolucijo v Besarabiji.** Iz Besarabije prihajajo zopet vznemirljive vesti, ki kažejo, da je tam ozračje silno napeto ter da lahko vsak čas izbruhne revolucija. Med kmeti in rumunskim vojaštvom e dogajajo dnevno spopadi, ki zahtevajo številne žrtve. V področju Tatarbunara, Vekove in Nikolajeva so se uprli celi okraji in vojaštvu se še doslej ni posrečilo upor zadušiti. Revolucija se iz teh krajev širi po celi Besarabiji. Dosedaj je padlo v teh bojih na obeh straneh okoli 300 ljudi. Rumuni nastopajo silno brezobzirno proti domačemu prebivalstvu in za vsak najmanjši znak nezadovoljstva tirajo domačine pred vojno sodišče, ki je izreklo dosedaj že številne smrtne obsodbe.

## DOMAČE NOVICE

**Četrta obletnica plebiscita.** Z velikimi praznami, „aufmarš“, kresovi, pompom in popivanjem praznujejo in bodo praznovali naši nemškutarji in Nemci letos v slovenskem in tudi nemškem ozemlju Koroške četrto obletnico plebiscita. Mi se jim ne bomo pridružili, ker nimamo povoda se ogrevati za Avstrijo, ki nam je postala mačeha in nas gospodarsko skoro že docela uničila s svojimi blaznimi davki. Obletnice se bomo spominjali tudi mi in sicer na način, ki bo pokazal našo zrelost in prinesel korist celi jugoslovanski javnosti na Koroškem. Agitirali bomo za naš list, nabirali nove naročnike in zbirali za tiskovni sklad in za „birko v spomin na 10. oktober“ (za našo deco). V samopomoči je rešitev!

**Davki.** „Neues Grazer Tagblatt“ piše: Trgovci dobivajo zadnji čas plačilne naloge, ki so izzvali po duševnem razpoloženju pri nekaterih strah, blaznost in smeh. Koroške davčne oblasti so dosegle rekord pri precenitvi in obdačenju trgovine. Seveda dežuje prizivov in za prihodnji teden namerava trgovska in obrtna zveza sklicati veliko protestno zborovanje. (V Labodski dolini so protestirali kmetje. Op. ured.) Razmotriva se tudi trgovski štrajk. Prišlo je tudi že do ostrih spopadov med strankami in davčnimi organi. Mlad trgovec, ki je otvoril svojo trgovino pred tremi leti, si je pridobil po predpisu davčne oblasti v tem času premoženje 900 milijonov, je pri intervenciji poblazel, da se ga ej le s težavo pomirilo. Gotov brivec, ki ima toliko dela, da hodi lahko pol tedna na izprehod, je izračunal, da mora obriti 13.000 oseb, da plača predpisani davek, in ako računamo za britje ene osebe samo 10 minut, bi moral 270 dni v letu delati samo za davke. Nič boljše ni v kmetijstvu. Davčni uradniki so menda že vsi znoreli.

**Vzdrževanje nezakonskih otrok.** Najvišje sodišče se je bavilo z vprašanjem, ali se more prisiliti očeta nezakonskega otroka do vzdrževanja, ako je izplačal dogovorno gotovo odpravnino, ki se je za prehrano in vzgojo otroka že porabila ali pa postala vsled padca denarja brezpomembna. Sodišče je razsodilo, da se oče vzdrževalnine ne more odpovedati. Na podlagi tega morejo matere ali reditelji nezakonskih otrok zahtevati od varuha v slučaju, ako se je odpravnina porabila ali izgubila na veljavi, da naprosi sodišče, da ono zahteva od očeta ponovne primerne mesečne prispevke za odgojo in vzgojo.

**Železno srajco je težko sleči.** Zato je neobhodno potrebno, da obleče mladina tako srajco — navado — da je ne bo treba nikdar sleči. To se najlažje doseže, ako čita mladina dober vzgojni list. Zahtevajte še danes eno številko našega lista — brezplačno — na ogled. „Mladi junak“, Ljubljana, Poljanski nasip 10.

**Radiše.** Dragi volilci! Pazveljavili so prvo volitev in nam vsilili drugo, 19. oktobra stopamo zopet pred volilne žare. Vsi vemo, zakaj so to napravili. Hočejo še naprej nad nami vladati brez nas in nas stiskati. Pokličimo si v spomin trpljenje, ki smo ga morali prestati pred štirimi leti popristaših grofovskih in veleposestniških strank. Mera je polna. Zato bo vsak volilec, ki ga je sodila slovenska mati in ki hoče, da vlada zakon in pravica, oddal 19. oktobra glasovnico „Koroške slovenske stranke“!

**Rakovnica pri Grebinju.** Koncem pasjih dni je pogorelo Vavtižarjevo posestvo. — No-

vic je v Grebinju vedno odveč, ker je pri nas že od nekaj bolj fortšritih svet. — Casopis „Der Lavantaler“ je pisal da se je Seipel izrazil, da hoče Avstrijo tako vladati, kakor je Zveličar vladal. Zveličar je podil farizeje iz templja in je izganjal hudiča. Pri tem poslu pa bi želeli mi Seiplu mnogo blagoslova, da bi izgnal nemčurskega hudiča s cele Koroške in vse farizeje iz naših svetišč. Kdor bi se ne spominjal več kvaterne nedelje v postu leta 1922, ko je komandant zbral svojo množico, jo napojil s pivom in žganjem ter jo peljal v Grebinski Kloster, da je tam po živinsko pretepala davkoplačevalce, kmete, kmetice, njih sinove in hčere, mu jo kličemo zopet v spomin. Ali Seipel o grebinskih razmerah kaj ve in ako mu je res mar pravično vladati, potem je rešitev pač prav blizu, če pa Seipel o vsem tem nič ne ve ali je napačno poučen, ker je že povsod bil, samo pri koroških Slovencih še ne, potem moramo počakati, da nas reši kdo drugi. Povečini ti nemčurski veljaki že h koncu gospodarijo in mnogo kmetij, kjer so bili včasih poštene in imoviti gospodarji, so tako obremenili, da pridejo na boben.

**Ruda.** (Koga se naši Bauernbundlerji najbolj boje.) Naši Bauernbundlerji pod znano firmo: „Jakl in sodrugi“ so pa res bojazljivi ljudje. Ker je oddala pri zadnji volitvi župana naša stranka svoje glasove za socialdemokrata, je bil ponovno izvoljen g. Škorianz iz Šmiklavža. Ker imata pa obe omenjeni stranki vsaka po eno žensso v odboru, se je tako prestrašil naš Bauernbund, da je stopil kar pri prvi seji v obstrukcijo in jo še zmiraj trdovratno nadaljuje; da bi bili naši gg. učitelji, gostilničarji in herenpavri pri občinskih sejah z ženskami skupaj, ki niti ne spadajo pod Einheitsliste in tudi ne marajo glasovati za Bauernbund, je vsekakor preveč zahtevano. Pri tem pa ne pomislijo, da je našim ženskam prinesla enakopravnost ravno ista republika, katero so oni že za časa plebiscita tako toplo priporočali. Seveda prav prijetno bi se živelo v svobodi, a na drugi strani pa se jim še zmiraj škoda zdi starega avstrijskega absolutizma, na katerega pa smo mi prav lahko pozabili. Ko je naša stranka volila tudi žensko v odbor, je s tem pokazala, da upošteva v pravem pomenu tudi žensko enakopravnost in volilno pravico ne razume samo pod imenom „Stimmvieh“. Naše ženstvo pa bo pri takih razmerah postalo le še bolj korajžno, ker se dobro zaveda, da mu tel pravic nihče ne more odvzeti.

**Medgorje.** V Habru, na Rutah, Voglah, Podgradu in Goričah je 23. avgusta zvečer oznanjevalo daleč okoli grmenje topičev veselo novico, da je izvoljen za župana Janez Olip, pd. Kropf v Podgradu, za prvega svetovalca pa Lovro Thaler, pd. Hosinjah. Naš župan je bil izvoljen že 17. aprila, na veliki četrtek, ko so imeli naši nasprotniki pripravljene težko obložene mize, topiče naladane in luntice razbeljene, da bi dostojno praznovali zmago, ali izid jih je tako razočaral, da so prišli čisto ob pamet. Letali so kot zgubljene ovce okrog, da bi volitev razveljavili, pa niti šunse niso pomagale. V onemoglosti groze. Izid občinskih volitev dne 6. aprila nemškutarjem ni prav nič všeč. Od tega časa dalje imajo nekateri prenapetneži skoro na vsakega jezo, ki jih ni volil, in ga zbadajo, kjer le morejo, ter zapirajo našim ljudem pota in steze. Kakor so delali z nami, tako delajo z duhovnikom. Imamo župnika, ki ga nismo vredni, ali hajmatščuarji ga preganjajo, ker ne trobi v njih rog. Spominjamo samo na župnijski prag. Pometite prej pred svojim pragom, potem šele pred sosedovim. Ne smemo pozabiti tudi dve ženski ki sta stavili milijone in poznali pred volitvami vsakega berača, sedaj pa nobenega več. Najbolj jim je žal, ker so izgubili župana. Da bi ga dobili nazaj, so odložili vsi svoje mandate in vložili 8 prizivov. Ker nič ni pomagalo, so začeli župana sramotiti in obrekovati, da se jim že vse ven smeji. Poznamo se. Zid se z glavo predreti ne da.

**Kleče.** (Razno.) Andrej Pogačar, pd. Petrov sin si je s strojem odrezal prste na roki. Treba previdnosti, ker takšnih nesreč je vse preveč. Isto se je pripetilo 19letni Stručnikovi dekli, v Šmarjeti imamo kar dva taka slučaja. Ne privoščimo sicer nikomur nesreče, pa od-

kar je Petrov Andrej v bolnišnici, sosedi vsaj bolj mirno spimo. — Orožniki so odkrili veliko tivino od leta 1919—20. Neki materi so zato zaprli vse sinove. Ni bilo dosti, da so nabasali pred plebiscitom mnogo blaga, okradli so še slovenske posestnike in posle. V Avstriji imajo pa take ljudi vedno radi, ki posebno čez Jugoslavijo zabavljajo, četudi je potem tat ali karsibodi. Dokler so bili Slovenci še tukaj, so pa tudi kmetje kaj imeli, da so mogli tatovi krasti, zdaj pa kmetje sploh nič več nimajo, ker vse biriči vzamejo; ni bolj navadne prikazni kot eksekutor.

**Št. Lipš pri Žoneku.** (Razno.) Župnijsko cerkev je zadostno lepo poslikal slikar v Dobrli vasi, Mihael Volinc, za svoto 4.066.000 K, kar so darežljivi župljani večinoma že pokrili. — Na praznik Marijinega imena se je obhajala velika slovesnost. Marijine družbe iz dobrlovaške dekanije in Tinjska so praznovale skupen shod, na katerem je premilostljivi g. prošt in dekan Valentin Lintel iz Celovca navduševal družbenice za lepo in čisto življenje in daroval slovesno sv. mašo, pri kateri sta stregla usmiljeni brat in domači župnik. Ljudje kaj takšnega že dolgo niso videli, zaraditega se jim je zelo dopadlo. Popoldne se je nadaljevala slovesnost v Žitari vasi. Prečastiti gospod župnik in duhovni svetnik Valentin Weiss je govoril o notranjih in zunanjih sovražnikih Marijinih in šentlipski župnik je imel slovesne lavretanske litanije. — Vsako dobra stvar ima svoje sovražnike. Tako tudi tukaj. Slovesnost bi imeli zaključiti šaljivi igri „Dve teti“ in „Planšarica“. Toda okrajno glavarstvo ni dovolilo igri zaradi nekaterih formalnostih, menda pa le zaradi Velikovca. Tako govore ljudje. Toda velikodušni Rutar Jože, najemnik Društvenega doma povabi dekleta na kosilce, pri saterem zapojejo prav pristnih slovenskih pesmi v splošno veselje. Igrri bosta 19. t. m. ob 3. uri popoldne, ako se ne bo spremenilo, se bo pa objavilo. Dekleta, stopajte neustrašeno naplan za Marijino čast in udeležite se pri drugi taki slovesnosti že v obilnejšem številu.

**Pustrica.** Kdor ni bil na Pustrici, gotovo še ni videl vsega sveta, in kdor je že bil tukaj, bo najbrž trdil, da je pri nas najlepše, ker se vidi skoraj cel koroški svet. Od Pustrice se vidi cela Podjunska in tudi Labudska dolina, paradiž koroške dežele. V Rožni in Podjunski dolini imajo Nemci, ki slovensko bolj razumejo kot nemško, mnogoštevilne manifestacije, ker jim v Avstriji nedobro gre. V Volšpergu v Laburski dolini pa je bilo dne 6. sept. protestno zborovanje radi previsokih davkov, katere celo Nemci v najbolj rodovitnem kraju ne morejo plačevati. Zborovanje je bilo tako močno obiskano, da Volšperg malokdaj vidi toliko ljudi in to najbrž znamenje, da kmete strašno čelvelj žuli. Drugače pa imajo kmetje Labudski dolini red in mir.

**Sele.** (Rajhovski potepuhi.) Četudi smo tako skriti med gorami, pa kljub temu najdejo potepuhi pot k nam. Pretekli teden so prišli tri rajhovci v Malejevo trgovino in zahtevali kruh in meso; medtem je stal eden na straži. Pozneje so pobrali pri Tomku v Zvrhnjem Kotu gozdarjem vso obleko in živež. Roka pravice jih še ni našla.

**Želuče ob Dravi.** V noči od 20. na 21. sept. so neznani tatovi vlomili v hišo gostilničarke vdove pd. Brančinje. Ker imenovana stanuje sama s služkinjo v hiši, so se mislili tatovi varne. Ukradli so ves denar, približno 6 milijonov kron, več zlatnine in srebrnine, obleko in pogrinjala za mize in postelje. Škoda je zelo občutna. Tatovom še niso prišli na sled.

**Št. Jakob v Rožu.** (Dve smrtni nesreči v enem tednu.) Minuli četrtek je kupil stari Stranjak iz Vesce konja v Podgorjah. Hotel ga je na brodu pri Dravljah prepeljati čez Dravo. Ko je bil brod že sredi Drave, skoči konj v Dravo in potegne gospodarja s seboj. Konj je priplaval na suho, Stranjak je pa izginil v valovih Drave in našel tankaj smrt. Dosedaj ga še niso našli. — V nedeljo večer si je 37 let stara Korajmanova Mojci v Podgradu z gorečo svečo vžgala obleko, ki je skoraj docela na njej zgorela. Levi del telesa je bil tako hudo ožgan, da je živela samo še šest ur. Bog ji bodi milostljiv!

**Bilčovs.** Dolgo že niso peli naši novi zvonovi žalostnih pesmi. Vsi smo vedeli, da nas bo gotovo presenetilo kaj strašnega. In res, oglasil se je sv. Jakob, naš veliki zvon; tožno je donel njegov glas po fari in še doli po Rožu. Strašna novica se je širila od ust do ust, Strajnikovega očeta je nenadoma ugrabila smrt. Rajni je bil v starosti blizu 65 let, toda še čvrst in krepak. (O nesreči poročamo na drugem mestu. Op. ured.) Z Janezom Ogrisom, pd. Strajnikom, je izgubila naša fara enega najboljših faranov. Moža trdne volje in poguma, vernega katoličana, kakoršnih je danes zelo malo. Vsako prvo nedeljo v mesecu je bil rajni pri obhajilni mizi, kjer je zelo pobožno prejemal kruh angeljski. Gotovo smemo upati, da je to bila tudi njegova tolažba v smrti. A bil je pa rajni tudi Slovenec, trden in neomajan. Z njim je izgubila občina Zgornja Vesca svojega nekdanjega dolgoletnega župana. Hudo prizadeti Strajnikovi družini izrekamo naše prisrčno sožalje, a o raj. očetu upamo, da se že veseli pri Bogu nad zvezdami. P. v m.!

**Št. Peter v Rožu.** Angeljska nedelja je bila po strašni vojski, ki nam je pobrala vse tri lepe zvonove, zopet enkrat za našo vas veseli dan. Blagoslovili so se trije novi zvonovi: največji z glasom E tehta 1030 kg, srednji Gis 616 kg, mali H 355 kg. Po blagoslavljanju kakor tudi na predvečer pri sprejemu so nove zvonove pozdravljale z lepimi deklamacijami vaška dekleta, deklice naše sirotišnice in šentjakovski pevski zbor. Največ se je trudil in daroval za zvonove Janez Derzola, pd. Užman v Št. Petru. Pojo naj njemu in vsem dobrotnikom zahvalo in Bogu čast!

**Bekštanj.** (Iz občinske seje in drugo.) V redni seji dne 27. septembra 1924 je občinski odbor med drugim sklenil: Dovolj se društvu za obrambo proti jetiki v Celovcu enkratna podpora 1.000.000 kron. Občina bo pobirala od 1. novembra t. l. naprej posebne doklade na veselice in prireditve (Lustbarkeitssteuer). Plačati se bo morala od plesnih veselic in ringelšpilov za prvi dan 100.000 kron, za drugi dan 50.000; od vseh prireditev z vstopnino 1000 kron za osebo. Za vstopnice se smejo uporabiti samo od občine izdani bloki. Ta sklep je gotovo pozdraviti, ker se pri nas vse preveč pleše in zapravlja denarja in to tembolj, ker je naloženi občinski prispevek namenjen občinskemu revežem. Odkloni se prošnja požarne brambe v Vodiči vasi za prispevek za nakup motorne brizgalnice, ker je odbor šele vigredi dovolil požarnim brambam 21.000.000 kron. Odkloni se tudi prispevek za Seipelnov dobroteljni fond. Proračun šole v Št. Lenartu se kot prepozno vložil zavrne. Rešene so bile še nekatere prošnje za ubožne podpore in sprejem v občinsko zvezo. — Kakor poročajo in vabijo nemškonskonalni listi, se bo vršila v Ločah 12. oktobra velika plebiscitna slavnost. Mislimo pa, da te komedije presedajo že nametnim Nemcem in treznejšim nemškutarjem. Danes imajo ljudje vse druge skrbi, kakor pa navduševati se za nemštvo in vojno rožljanje. Žalosten slučaj umora v Bačah nam jasno priča, kasšne posledice rodijo neprestane hujskarije enega proti drugemu. Slovenci bomo zato ostali ta dan lepo domi in prepustili nemške pridige, kričenje in pijančevanje drugim.

**Št. Ili ob Dravi.** Umrl je fant, kje tak je še med nami kot on, ki spi v prezgodnji groba jami. V nedeljo 21. sept. je umrl po kratki bolezni v celovski bolnišnici Primož Šarnagel na Klopicah, star 22 let. Bil je trgovski pomočnik v Celovcu. Kljub zapeljivosti sveta v šumnem mestu je ostal veren, pošten, čist, ter ni našel družbe nikjer, kakor le v cerkvi in doma pri starših in bratu. V torek so ga prepeljali na dom, katerega je tako prisrčno ljubil. Žalost staršev se ne da popisati. Pogreba so se udeležili razun domačinov tudi člani katoliškega rokodelskega društva z zastavo in zastopniki trgovskega društva iz Celovca. Ganljiv govor so napravili domači g. župnik, potem je tudi govoril nemško član rokodelskega društva, ki je posebno povdarjal, kako pobožen je bil rajni; kot tretji je govoril član trgovskega društva, ki je končal z besedami: Sei ihm leicht die dertsche Erde. Heil! Mislimo, da te besede niso bile ne času ne priliki in ne kraju primerne. Tebi, tovariš, želimo večni mir in kopojo, po-

trtim staršem pa naj bo v tolažbo, da ga je poklical Bog, da bi ga ne pokvarila hudobija sveta. Na svidenje nad zvezdami! Tvoj sošolec.

**Št. Jakob v Rožu.** Meseca septembra so tukaj umrli: 81 let stari Tišlarjev oče na Bistrici; Področičico pa 46 let stari železničar Silvester Smolnik in 50 let stara žena železničarja Julijana Knez. N. p. v m.!

**Kotmara vas.** Milo zvon po dolu poje... se glasi pesem — in milo tužno so peli zvonovi, ko smo spremljali na zadnji poti ženo našega organista, gospo Heleno Moser, na kraj miru in večnega počitka. Pogrebu so prisostvovali domači g. župnik, čg. župnik Starc iz Hodiš in čg. župnik Stih iz Bilčovsa. Da je bila rajna vzor krščanske žene, je pokazal lep pogreb, pri katerem je sodeloval tudi domači pevski zbor. Do srca ginjen je bil pogled na rajno mežnarco, katero je ugrabili smrt ob priliki poroda že itak izmučenemu možu, ki je izgubil pred letom svojega edinega sina Albina v mladeniškem cvetu na zastrupljenju krvi. Tako je prišel udarec za udarcem. Ihteč smo se poslovili od pokojne ob odprtem grobu. Tužen je bil pogled na moža rajnice, ki sta se veselila zakske sreče, okler ju ni ločila nesrečna usoda. Težka je žrtev ali božja volja je tako in to naj tolaži našega organista, kateremu izrekamo naše iskreno sožalje, rajnici pa na svidenje tam, kjer ni tuge in trpljenja, nad zvezdami! N. v m. p.!

## DRUŠTVENI VESTNIK

**Šmihel nad Pliberkom.** V nedeljo dne 12. oktobra se vrši v društvenih prostorih sestanek. Na sporedu je govor: „Benatke“. Vabljeni so vsi člani in prijatelji izobraževalnega društva.

**Bilčovs.** (Naše društvo.) Zopet se nam bliža čas, ko bo treba več misliti na društveno delo. Našo knjižnico smo preuredili in zopet pričeli s posojevanjem knjig. Ženski odsek bo treba iz spanja vzdramiti. Ustanovili smo tudi nanovo „Mladeniški odsek“, ki je že začel po malem delati. Upamo, da bo imel uspeh, saj naša rešitev v narodnem, verskem, gospodarskem itd. oziru je ja vendar le v tem, da se v naših društvih kaj naučimo, da se izobražujemo. Torej fantje, galave pokoncu in vsi v mladeniški odsek.

## NAŠE KNJIGE

„Klaverjev koledar za sv. leto 1925.“ Izdala Družba sv. Petra Klaverja. Ima lepe slike in zanimivo vsebino iz misijonskih dežel črne Afrike — podoba apostola zamorcev, sv. Petra Klaverja in lepo novo pesem njemu v čast, z notami, nakar pevski in izobraževalna društva opozarjamo. Posebno ginja je povest „Vasiona, prokleta zamorska deklica“. Cena samo 4000 K, pri odjemu 12 izv. eden povrh. Naroča se pri družbi sv. Petra Klaverja, Salzburg, Dreifaltigkeitgasse 19. Ta misijonski koledarček nudi vsem, ki se zavzemajo za misijonsko misel mnogo zanimivega. Po želji sv. Očeta naj bi bilo „sveto leto 1925“ še posebno misijonsko leto, zato razširjanje tega koledarja vsem cenj. bralcem toplo priporočamo. Poleg druge zanimive vsebine in izvirnih povesti ima letos tudi „zaznamek seimov“.

„Misijonski koledarček za mladino 1925.“ Peto leto. Izdala Družba sv. Petra Klaverja. Z lepo naslovno sliko: „Jezus reši ubogega z norčja sužnja“. Ima poučno in zabavno vsebino za ljubo deco: veselje otroških src. Cena samo 2500 K, pri odjemu 12 izv. eden povrh. Naroča se pri Družbi sv. Petra Klaverja, Salzburg, Dreifaltigkeitgasse 19. Danes, ko zastruplja toliko slabih knjig našo mladino, moramo s podvojeno gorečnostjo misliti na to, da damo otrokom le dobrega berila, ki plemenijo in vzgaja njih značaj. Evo „Misijonski koledarček za mladino“ cenj. starišem in gg. vzgojiteljem ga toplo priporočamo!

## RAZNE VESTI

**Drobne vesti.** Na Filipinih je radi povodnji nastalo pomanjkanje živil. 40.000 ljudi je prizadetih po gladi. — Okrog jezera Maggiore v Italiji se je utrgal oblak. Vode so izstopile.

Setve so uničene, mostovi odnešeni, železnica zasuta na 30 km dolžine. Veliko ljudi pogrešajo. — Kačaki so izpustili srezkega poglavarja, ker je ljudstvo zbralo in izročilo kačakom 350.000 dinarjev. — Odkar se je zvišala obrestna mera, hranilne vloge stalno naraščajo. — Po vojni je stopilo veliko Nemcev in Avstrijcev v tujske legije drugih držav. Poroča se, da je pri zadnjih bojih padlo v Maroku okoli 14.000 Avstrijcev in Nemcev. — Proračun za oktober izkazuje 764,2 milijarde izdatkov, 739,9 milijarde dohodkov, torej 24,3 milijare deficita. — Proti socijaldemokratski tovarni za kruh na Dunaju je uvedeno kazensko postopanje vsled navijanja cen. — Pri Rakeku je lokomotiva povzela 2 delavca. — V prvi polovici letošnjega leta se je v naši državi ponesrečilo po lastni krivdi 135 železničarjev. — 27. septembra je bilo na Koroškem podpiranih 443 brezposelnih. — Grška vlada je odstopila. — V Italiji je 39.943.500 prebivalcev.

**Tržne cene v Velikovcu dne 1. X. 1924.** Živina: voli 10—15.000, krave 8—14.000, svinje 20—23.000, ovce 6—9000 K sa 1 kg žive teže. Žito: pšenica 3800—4000, rž 3500—3600, ječmen 3700—3900, oves 3100—3400, proso 3000 do 3200 K za 1 kg.

## Rupert Novak

orglarski mojster Celovec

Izdeluje nove in prenareje stare ter izvršuje vsakovrstne reparature cerkvenih orgel. Napravlja prespekte, nove mehove, igralne mize in vsa večja in manjša dela. 124

## Prodaj posestvo

sestoječo iz hiše in gospodarskih poslopij, 9 oralov njiv, 13 oralov travnikov, 14 oralov gozda in 6 oralov loga ob Dravi. Vodovod v hlevu in kuhinji, velik sadni vrt, rediti se more doma 11 glav živine in konj. Cena 250 milijonov kron. Več pove: Rascher Josip, pd. Tonč v Goričah, pošta Grabštanj. 112

## Prodaj hišo

v jugoslovanskem delu Koroške ob državni meji v industrijskem kraju ob železnici. Hiša leži v sredini trga na lepem mestu in je za vsakega trgovca in obrtnika izredno pripravna. Je enonadstropna in ima v pritličju 3 sobe s kuhinjo in kletjo, v prvem nadstropju 3 sobe in kuhinjo, velik vrt za zelenjavo, vodo in električno luč v hiši. Poslopje je v dobrem stanju in z opeko krita. Ker je bila v hiši prej vedno trgovina in gostilna, je za te obrti potrebna oprava še na mestu. Nespremenljiva cena 88.000 dinarjev. Ponudbe je pošiljati na upravo lista. 125

## VABILO

Kat. slov. izobr. društvo „Trta“ v Žitari vasi uprizoni v nedeljo, dne 19. oktobra popoldne v Društvenem domu v Žitari vasi

## DVE IGRI

v korist P. K., pogoreleca v Goričah.

Z ozirom na lepi spored in človekoljubni namen pričakuje obilo udeležbe 123 odbor.

## Zbirajte za tiskovni sklad!